

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
KN-I.4131.1.273.2019.19

Poznań, 10 lipca 2019 r.

10 07 19 p. Kierownik OPS
p.w.w. R.B. 11
Urząd Miejski Borku Wlkp.
Wpł. 10.07.2019
L.dz. 03565 znak sprawy 2019
samorządzie gminnym 7

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506).

orzekam

nieważność załącznika do uchwały nr IX/82/2019 Rady Miejskiej Borku Wlkp. z dnia 12 czerwca 2019 r. w sprawie określenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego w części obejmującej:

- 1) zwrot „Świadomy odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu Karnego **) Kto składając zeznania mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”;
- 2) tabelę - oświadczenie dotyczące osób zamieszkujących w gospodarstwie domowym;
- 3) zwrot „Proszę o przekazywanie przyznanego dodatku na wskazany rachunek bankowy przedsiębiorcy energetycznego, z którym posiadam zawartą umowę kompleksową lub umowę sprzedaży energii elektrycznej: (numer rachunku – 26 cyfr)”

- ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

Na sesji 12 czerwca 2019 r. Rada Miejska Borku Wlkp. podjęła uchwałę nr IX/82/2019 w sprawie określenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego (zwaną dalej: „uchwałą”).

Uchwałę podjęto na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) w związku z art. 5d ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755). Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 21 czerwca 2019 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, co następuje.

Stosownie do art. 5d ust. 2 ustawy Prawo energetyczne („Rada gminy określa, w drodze uchwały, wzór wniosku o wypłatę dodatku energetycznego.”) rada określiła wzór wniosku o wypłatę dodatku energetycznego (załącznik do uchwały).

Zgodnie z art. 5e ust. 1 ustawy Prawo energetyczne dodatek energetyczny wypłaca się odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej do dnia 10 każdego miesiąca z góry, z wyjątkiem miesiąca stycznia, w którym dodatek energetyczny wypłaca się do dnia 30 stycznia danego roku. Tymczasem w załączniku do uchwały w oświadczeniach dotyczących formy wypłacania dodatku energetycznego rada dopuszcza realizację świadczenia w formie przelewu bankowego na rachunek bankowy przedsiębiorcy energetycznego, z którym wnioskodawca posiada

zawartą umowę kompleksową lub umowę sprzedaży energii elektrycznej. W ocenie organu nadzoru przedmiotowa regulacja jest niezgodna z art. 5e ust. 1 ustawy Prawo energetyczne. Przywołany przepis przesądza o tym, że dodatek energetyczny jest wypłacany wyłącznie odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, tym samym nie jest możliwe wypłacenie dodatku energetycznego bezpośrednio przedsiębiorcy energetycznemu. Zdaniem organu nadzoru w niniejszej sprawie nie znajduje uzasadnienia rozwiązanie, które jest wykorzystywane w sprawach dodatków mieszkaniowych z uwagi na odrębny zakres regulacji. Zgodnie bowiem z art. 8 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180 ze zm.) dodatek mieszkaniowy wypłaca się, w terminie do dnia 10 każdego miesiąca z góry, zarządcy domu lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny, natomiast w myśl art. 8 ust. 2 ustawy o dodatkach mieszkaniowych dodatek mieszkaniowy wypłaca się w całości do rąk osoby będącej właścicielem domu jednorodzinnego w terminie, o którym mowa w ust. 1. W przypadku dodatku mieszkaniowego funkcjonuje zasada zaliczania go na poczet przysługujących lub rozliczanych za jej pośrednictwem należności za zajmowany lokal mieszkalny (art. 8 ust. 3 ustawy o dodatkach mieszkaniowych: „Zarządca domu lub osoba, o której mowa w ust. 1, zalicza dodatek mieszkaniowy na poczet przysługujących lub rozliczanych za jej pośrednictwem należności za zajmowany lokal mieszkalny.”). W przypadku dodatków mieszkaniowych prawodawca wprost w przepisach ustawy o dodatkach mieszkaniowych wskazał, iż w ramach tego systemu wsparcia, strumień pieniężny zasila gospodarowanie zasobami mieszkaniowymi poprzez wypłatę dodatków mieszkaniowych bezpośrednio na konto zarządców lub osób uprawnionych do pobierania należności za lokale, za wyjątkiem ryczałtu, który jest wypłacany bezpośrednio wnioskodawcy (art. 6 ust. 7 ustawy o dodatkach mieszkaniowych), natomiast w odniesieniu do dodatku energetycznego takiego rozwiązania prawodawca nie przewidział.

Organ nadzoru stwierdza również, iż rada bez podstawy prawnej wprowadziła do wzoru wniosku o przyznanie dodatku energetycznego zapis: “Świadomy odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu Karnego**) Kto składając zeznania mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”. Żaden bowiem z przepisów art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.; dalej: „Kodeks karny”) nie stanowi podstawy przypisania odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia przez wnioskodawcę. Postanowienia art. 233 Kodeksu karnego dotyczą przestępstw składania fałszywych: zeznań (§ 1 - 3), opinii, ekspertyz lub tłumaczeń (§ 4 - 4a) oraz oświadczeń (§ 6). Podkreślić należy, że przestępstwa fałszywych zeznań można dopuścić się w postępowaniu sądowym albo też w innym postępowaniu, przy czym ustawodawca wymaga, by było to postępowanie prowadzone na podstawie ustawy. Sąd Najwyższy w postanowieniu z 2 lutego 2004 r. (sygn. akt V KK 168/03) wyjaśnił: „Zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy przez świadka w postępowaniu innym niż sądowe wypełnia znamię czynności sprawczej przestępstwa określonego w art. 233 § 1 k.k. wtedy, gdy toczy się ono na podstawie ustawy, której przepisy stanowią, że zeznanie świadka służy za dowód w tym postępowaniu i uprawniają zarazem przyjmującego zeznanie do uprzedzenia świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie”. Ustawodawca w art. 233 § 6 Kodeksu karnego rozciąga odpowiedzialność za składanie fałszywych zeznań również na składanie fałszywych oświadczeń przyjmując, że: „Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.”. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w wyroku z 25 października 2012 r. (sygn. akt I SA/Ke 506/12) stwierdził, że: „jeżeli ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań), to rygor ten wprowadza wprost do ustawy i dopiero wówczas, w razie przeniesienia kompetencji do określenia przez organ samorządu wzoru informacji i deklaracji, winien przewidzieć w treści upoważnienia wymóg pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań)”. Jak wskazuje się wyżej taki zapis

ustawodawca wprowadził m.in. w art. 7 ust. 2a ustawy o dodatkach mieszkaniowych, natomiast nie ma takiego odpowiednika w ustawie dotyczącej dodatków energetycznych. W ocenie organu nadzoru zawarcie oświadczenia o odpowiedzialności karnej we wzorze wniosku o przyznanie dodatku energetycznego wykracza poza zakres kompetencji rady gminy.

Dodatkowo organ nadzoru stwierdza, że zakres danych osobowych objęty treścią wniosku o przyznanie dodatku energetycznego wykracza poza zakres danych niezbędnych do realizacji celu, dla którego dane są przetwarzane - w analizowanym przypadku dane osób gospodarstwa domowego wnioskodawcy (imię, nazwisko, data urodzenia, stopień pokrewieństwa). W ocenie organu nadzoru w zakresie zrealizowania celu jakim jest przyznanie dodatku energetycznego zgodnie z art. 5c – art. 5e ustawy Prawo energetyczne niezbędne jest wyłącznie ustalenie liczby osób składających się na gospodarstwo domowe (we wniosku brakuje takiej pozycji), a nie pozyskiwanie danych osobowych tychże osób. Zgodnie bowiem z obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2019 r. do dnia 30 kwietnia 2020 r. (M.P. z 2019 r. poz. 402) wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od dnia 1 maja 2019 r. do dnia 30 kwietnia 2020 r. dla gospodarstwa domowego: 1) prowadzonego przez osobę samotną wynosi 11,37 zł/miesiąc; 2) składającego się z 2 do 4 osób wynosi 15,80 zł/miesiąc; 3) składającego się z co najmniej 5 osób wynosi 18,96 zł/miesiąc. Wobec powyższego - obowiązek podania danych osobowych członków gospodarstwa domowego, które nie są niezbędne do załatwienia sprawy przez organ, uznać należy za sprzeczne z zasadą minimalizacji danych osobowych (adekwatności), która jest wyrażona w art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (Dz. Urz. UE. L 119 z 4.05.2016 str. 35).

Wobec powyższego, należało orzec jak w sentencji.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
/-/ Zbigniew Hoffmann

Otrzymują:
Rada Miejska Borku Wlkp.
Burmistrz Borku Wlkp.